Udstilling

GUDERNES SKÆBNE

Midt i sommervarmen kommer her et iskoldt vintereventyr og verdens undergang – men dog med et lille håb.

Galleri Montan i København udstiller i disse dage en serie kunstfærdige vikingeskibe, der er blevet til i et samarbejde mellem glaspusteriet Backhaus-Brown i Hundested og trækunstfirmaet Egeværk Studio i Helsingør. Herunder følger kunstnernes eget skriv om inspirationen:

RAGNAROK

Af Nanna Backhaus Brown, Mette Bentzen, Andrew Brown og Lasse Kristensen

Mange forskellige kunstnere er gennem årene blevet inspireret af den nordiske myte om Ragnarok. I en nutid præget af splittelse, uro og klimaforandringer ser vi, at fortællingen igen er blevet aktuel og fungerer som et muligt spejl for vores samtid; men med et tiltrængt budskab om håb til sidst.

Året var 536. En dag i det tidlige forår, mens solen skinnede fra en skyfri himmel, holdt fuglene op med at synge, og en kuldegysning løb gennem naturen. Solens skær aftog gradvist i styrke, og efter få dage var det kun ganske svagt, selvom der ikke var skyer på himlen. Da folk senere opdagede, at også Månen og stjernerne var forsvundet, var chokket endnu større. For uden Solen var der intet liv, og uden Månen var der ingen sammenhæng i tilværelsen. Snart begyndte sneen at falde igen, og planterne gik i dvale. Vinterfornemmelsen vendte tilbage, og det kolde, blæsende og fugtige vejr fortsatte, indtil det næsten umærkeligt gik over i en egentlig vinter. Det lyder som et dystert eventyr, men det var virkeligheden i Norden. Mange mennesker døde af sult i denne periode, ligesom en stor del af deres husdyr og de vilde dyr.

Fimbul

I nordisk mytologi varsler Fimbulvinteren begyndelsen på Ragnarok; verdens undergang. Fimbulvinteren er en ekstremt hård vinter, der varer i flere år, hvor somrene udebliver. Beretningerne i den nordiske mytologi bygger på virkelige begivenheder, sandsynligvis en klimakatastrofe forårsaget af et voldsomt vulkanudbrud i det vestlige Nordamerika i midten af 500-tallet. Udbruddet slyngede enorme mængder vulkanske gasser og partikler højt op i stratosfæren, hvilket svækkede Solens kraft på Jorden.

I nordisk mytologi indledes Ragnarok både med den mægtige Fimbulvinter og med guden Balders død. Det varsles af moralsk kaos, hvor aserne har brudt deres eder. Her begynder det endelige slag, hvor guderne skal kæmpe mod deres fjender. Træet Yggdrasil vil skælve, og alle på jorden vil skælve af frygt. Havet vil oversvømme jorden, når Midgårdsormen stiger op på land og spreder gift og eiter

LÍF & LÍFPRASIR, 2026
Træ og glas
Længde 72 cm

omkring sig. Himlen vil revne, og Muspells sønner vil ride ud af den med ildjætten Surt i spidsen. Heimdal vil træde frem og blæse i sit horn for at vække guderne. Odin vil dø i kampen mod Fenrisulven, hvilket vil påføre hans hustru Frigg hendes anden store sorg efter sønnen Balders død. Odins søn, Vidar, vil hævne sin far ved at dræbe ulven. Frej vil kæmpe mod Surt, men Frej vil lide nederlag. Midgårdsormen vil åbne sit gab, så det når fra himmel til jord, og møde Thor i kamp. Ormen bliver dræbt, men Thor vil kun nå at tage ni skridt, før han selv falder om, dræbt af ormens gift. Blodbadet er altomfattende; Solen formørkes, jorden synker i havet, alt brænder, og verden går under.

I Vølvens spådom hører man imidlertid, at Jorden vil genopstå, og at guder og mennesker atter vil vandre. ■

Ragnarok (udstillingen, ikke verdens undergang) kan opleves på Galleri Montan i Bredgade i København frem til 9. August 2026.

montan.dk

FIMBULVINTER, 2026
Træ og glas
Længde 61 cm